

NAMED

Invloed van natuur op verdeling mentale gezondheid

DUUR
01/01/2017 - 15/04/2020

BUDGET
353 822 €

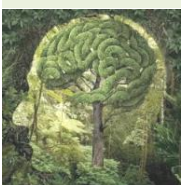
PROJECT BESCHRIJVING

Mentale aandoeningen vormen een groeiend probleem in moderne samenlevingen en uiten zich frequenter in grote steden. In België, benadrukten de nationale gezondheidsenquêtes (Health Interview Survey, HIS) een verslechtering van de mentale gezondheid van de populatie: de proportie van ondervraagden die psychologische moeilijkheden benoemden, steeg van 25% naar 32% tussen 2008 en 2013. Opvallend lag het percentage in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (40%) hoger dan in Wallonië (35%) of in Vlaanderen (29%) (Survey 2013). Verschillende studies toonden de negatieve effecten van de bebouwde omgeving op mentale gezondheid, terwijl andere de positieve effecten van een natuurlijke omgeving op mentale gezondheid en stress, maar ook op het algemene welzijn benadrukten. Echter in België is het onderzoek momenteel nog zeer beperkt.

Het NAMED project onderzoekt hoe de bebouwde (nl. bestaande gebouwen en infrastructuur zoals wegen) en onbebouwde (nl. open publieke en private groene/blauwe ruimten) omgevingen het mentale welzijn van de Brusselaars beïnvloeden. Volgende onderzoeksvragen worden gesteld: hoe interageren bebouwde, onbebouwde omgevingen, lucht- en geluidspollutie?; wat zijn de relaties tussen deze verschillende factoren en mentale gezondheid?; hoe zijn deze associaties beïnvloed door demografische, socio-economische en levensstijl gerelateerde factoren? Wat zijn de meest gunstige/schadelijke bebouwde/onbebouwde omgevingen voor de mentale gezondheid en de populaties die het meest voordeel/nadeel halen uit de urbane omgeving?; wat zijn de onderliggende mechanismen, met name de directe (stressbuffer, herstel, etc.) en indirecte (fysieke activiteit, sociale contacten) effecten?; hoe bekijken de inwoners deze complexe associaties en hoe wordt dit beïnvloed door hun gebruik van de leefomgeving?

Om deze vragen te beantwoorden, combineren de onderzoekers informatie van bestaande databanken (verder benoemd als de “kwantitatieve benadering”) met bijkomend onderzoek specifiek ontwikkeld voor dit project (verder benoemd als de “kwalitatieve benadering”). Binnen de kwantitatieve benadering worden HIS data gebruikt om de relaties tussen mentale gezondheid en bebouwde/onbebouwde omgevingen onderzocht, rekening houdend met de demografische, socio-economische, levensstijl gerelateerde factoren, lucht- en geluidspollutie. Hiervoor worden indicatoren, die de woonplaats (in termen van bebouwing, ruimtelijke organisatie, hoogte, type, proportie aan vegetatie, etc.) van elke deelnemer beschrijven, ontwikkeld via het gebruik van geografische informatiesystemen en monitoringsinstrumenten. In de kwalitatieve benadering worden inwoners van Brussel geïnterviewd om de individuele percepties op de kwaliteit van hun leefomgeving, hun mentale welzijn en de link tussen beiden vast te leggen. Lokale stakeholders en deskundigen worden tevens geraadpleegd via focusgroepen en gevraagd om deel te nemen aan een uitgebreide peer review van de resultaten. Via een samenwerking van specialisten in sociaal, geografisch, medisch en epidemiologisch onderzoek en via de nauwe betrekking van lokale stakeholders en de inwoners van Brussel willen we verschillende disciplines en perspectieven combineren om een zo volledig mogelijk beeld op het thema te krijgen.

De uitkomsten van NAMED zullen relevant zijn voor een breder publiek en talrijke gevolgen hebben voor de samenleving. Ze zullen de (inter) nationale wetenschappelijke kennis over het onderwerp verrijken. De resultaten zullen bijgevolg gecommuniceerd worden via verschillende artikels gepubliceerd in internationale peer-reviewed tijdschriften en via conferenties. Bovendien zal NAMED besluitvormers informeren over de impact van bebouwde / niet-bebouwde omgevingen op mentale gezondheid en concrete adviezen verstrekken die belangrijk zijn voor de volksgezondheid, stedelijke planning en het natuurbeheer.

NAMED

Gezien de aandacht die het project zal schenken aan de rol van demografische en socio-economische factoren, zullen gerichte interventies voor kwetsbare bevolkingsgroepen mogelijk worden. Men zou bijvoorbeeld samen met de medische gemeenschap de ontwikkeling van campagnes voor gezondheidsbevordering gericht op de algemene bevolking of alternatieve therapieën voor patiënten, die lijden aan psychische stoornissen, op basis van groene ruimten kunnen overwegen. Deze aanbevelingen zullen worden gedeeld onder de vorm van een eindrapport, evenals vergaderingen met besluitvormers. Er zullen ook specifieke inspanningen worden geleverd om onderzoeksconclusies over te brengen bij de bevolking via media, lokale organisaties, speciale evenementen. Meer in het algemeen zal dit project de samenwerking tussen wetenschap, medische, beleids- en maatschappelijke actoren versterken. Het zal ook bijdragen aan de valorisatie van federale databases via suggesties voor mogelijke verbeteringen in hun exploitatie (inclusief nieuwe vragen en / of alternatieve methoden voor gegevensverzameling voor toekomstige HIS bijvoorbeeld).

Sleutelwoorden: Psychische aandoeningen; Stedelijke omgeving; Gezondheidsgelijkheid; Interdisciplinaire werking

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Hans Keune
Eigen Vermogen – Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV-INBO) & Universiteit Antwerpen (UA)
Eerstelijns- en Interdisciplinaire Zorg Antwerpen
hans.keune@inbo.be / hans.keune@uantwerpen.be

Partners

Ariane Guilbert
Sciensano
ariane.guilbert@sciensano.be

Isabelle Thomas
Université catholique de Louvain (UCL)
isabelle.thomas@uclouvain.be

Hilde Bastiaens
Universiteit Antwerpen (UA)
Eerstelijns- en Interdisciplinaire Zorg Antwerpen
hilde.bastiaens@uantwerpen.be

Roy Remmen
Universiteit Antwerpen (UA)
Eerstelijns- en Interdisciplinaire Zorg Antwerpen
roy.remmen@uantwerpen.be

Tim Nawrot
Universiteit Hasselt (UH)
tim.nawrot@uhasselt.be

LINKS

<https://www.uantwerpen.be/named/>

BR/175/A3/NAMED